

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра ортопедичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Виробнича практика (сестринська справа): Ортопедична стоматологія»

Рівень вищої: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна: «Стоматологія»

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

Завідувач кафедри ортопедичної стоматології д.мед.н., професор Рожко П.Д., доцент, к.мед.н. Шахновський І.В., асистент Чередниченко А.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ортопедичної стоматології

Протокол № 1 від « 26 ». серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Павло РОЖКО

Погоджено із гарантом ОПП Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з стоматологічних дисциплін ОНМедУ .

Протокол № 1 від « 30 ». серпня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з стоматологічних дисциплін ОНМедУ

 Володимир КРИКЛЯС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри ортопедичної стоматології та ортодонції

Протокол № 1 від « 22 » 09 2024 р.

Завідувач кафедри Володимир Трохнівський
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри ортопедичної стоматології та ортодонції

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Володимир Трохнівський
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика виробничої практики
Загальна кількість: Кредитів: 1,0 Годин: 30	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Обов'язкова освітня компонента
	Спеціальність 221 «Стоматологія»	Рік підготовки 2
	Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	Семестр III
		Лекції (0 год.)
		Семінарські (0 год.)
		Практичні (20 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (10 год.)
		Форма підсумкового контролю - КПІ

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: підготовка здобувачів вищої освіти до виконання професійних завдань в галузі ортопедичної стоматології шляхом формування практичних умінь і навичок для розв'язання фахових задач, оволодіння морально-деонтологічними принципами медичного працівника, дотримання принципів професійної субординації у стоматологічній діяльності та забезпечення готовності до подальшої самостійної професійної діяльності.

Завдання:

- опанувати знання про стоматологічне обладнання, інструменти, матеріали та правила роботи з ними, включаючи дезінфекцію і стерилізацію;
- сформулювати уявлення про застосування основних і допоміжних стоматологічних та зуботехнічних матеріалів;
- поглибити знання з функціональної анатомії жувального апарату та оклюзійної поверхні зубів;
- оволодіти навичками моделювання оклюзійної поверхні зубів;
- засвоїти характеристики фізіологічних і патологічних видів прикусу, оклюзії та артикуляції нижньої щелепи;
- ознайомитися з послідовністю обстеження ортопедичних пацієнтів;
- оволодіти методиками роботи з відбитковими та моделювальними матеріалами, отримання відбитків і виготовлення гіпсових моделей щелеп;
- засвоїти основні технологічні процеси виготовлення незнімних та знімних зубних протезів;
- застосовувати знання з пропедевтики ортопедичної стоматології у подальшому навчанні та професійній діяльності.

Процес проходження практики спрямований на формування елементів таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні компетентності(СК):

СК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

Програмні результати навчання(ПРН):

ПРН 20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

У результаті проходження виробничої практики здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- мету та завдання сестринської практики в ортопедичній стоматології;
- організацію роботи стоматологічного кабінету та правила асептики й антисептики;
- будову та принципи роботи основного стоматологічного обладнання, інструментів і допоміжних матеріалів;
- особливості дезінфекції та стерилізації стоматологічного інструментарію;
- послідовність обстеження пацієнтів та роль середнього медичного персоналу в цьому процесі;
- основи матеріалознавства ортопедичної стоматології та призначення відбиткових і моделювальних матеріалів.

Вміти:

- готувати робоче місце та інструментарій для роботи лікаря-стоматолога;
- здійснювати дезінфекцію та стерилізацію стоматологічних інструментів і матеріалів;
- асистувати лікарю під час проведення обстежень та клініко-лабораторних етапів лікування;
- правильно підбирати відбиткові ложки та брати участь у процесі отримання анатомічних відбитків;
- виготовляти гіпсові моделі щелеп;
- користуватися основними та допоміжними матеріалами, дотримуючись правил безпеки;
- вести необхідну медичну документацію в межах компетенції.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема № 1. Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки і лабораторії.

Організація та структура ортопедичної стоматологічної допомоги населенню України. Організація та структура кабінету лікаря-стоматолога-ортопеда. Організація та структура зуботехнічної лабораторії, її підрозділи. Вимоги до вентиляції, освітлення та технічних характеристик кабінету (відділення) ортопедичної стоматології. Облікові та звітні статистичні форми в ортопедичній стоматології..

Тема № 2. Робоче місце лікаря стоматолога-ортопеда та зубного техника, обладнання та інструментарій.

Робоче місце лікаря стоматолога-ортопеда. Інструменти для роботи лікаря-стоматолога-ортопеда. Вимоги до робочого місця зубного техника. Зуботехнічний інструментарій. Основні небезпечні фактори, які можуть впливати на працівника при роботі в ортопедичному відділенні. Правила техніки безпеки..

Тема №3. Професійні обов'язки медичної сестри ортопедичного відділення. Дезінфекція і стерилізація.

Обов'язки медичної сестри стоматологічного відділення. Основи медичної етики та деонтології в стоматології. Опитування хворого та заповнення титульної сторінки амбулаторної картки стоматологічного хворого. Зубна формула (анатомічна, клінічна, міжнародна (за ВООЗ). Оформлення направлення у рентгенологічний кабінет з урахуванням методик рентгенографії зубів і щелеп, направлення у фізіотерапевтичний кабінет, довідку про санацію порожнини рота. Підготовка інструментарію для обстеження стоматологічного хворого. Контроль якості перед стерилізаційного очищення виробів медичного призначення (азопірамова та фенолфталеїнова проби). Контроль стерилізації ортопедичного інструментарію .Обробка робочої поверхні стоматологічного столика лікаря, стоматологічних крісел, стоматологічних установок і обладнання.

Тема № 4. Техніка приготування та зберігання відбиткових матеріалів в ортопедичному відділенні.

Класифікація відбиткових матеріалів. Методика замішування відбитків різних відбиткових матеріалів. Правила дезінфекції відбитків. Правила зберігання.

Тема № 5. Техніка приготування та зберігання матеріалів для фіксації ортопедичних конструкцій.

Класифікація матеріалів для фіксації незнімних ортопедичних конструкцій. Правила зберігання цементів для фіксації. Техніка підготовки цементів для фіксації незнімних конструкцій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин					
	Всього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Тема № 1. Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки і лабораторії.	4	0	0	4	0	0
Тема № 2. Робоче місце лікаря стоматолога-ортопеда та зубного техника, обладнання та інструментарій.	6	0	0	4	0	2

Тема № 3. Професійні обов'язки медичної сестри ортопедичного відділення. Дезінфекція і стерилізація.	6	0	0	4	0	2
Тема № 4. Техніка приготування та зберігання відбиткових матеріалів в ортопедичному відділенні.	6	0	0	4	0	2
Тема № 5. Техніка приготування та зберігання матеріалів для фіксації ортопедичних конструкцій.	6	0	0	4	0	2
КПІ	2	0	0	0	0	2
Всього	30	0	0	20	0	10

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки і лабораторії.	4
2.	Робоче місце лікаря стоматолога-ортопеда та зубного техника, обладнання та інструментарій.	4
3.	Професійні обов'язки медичної сестри ортопедичного відділення. Дезінфекція і стерилізація.	4
4.	Техніка приготування та зберігання відбиткових матеріалів в ортопедичному відділенні.	4
5.	Техніка приготування та зберігання матеріалів для фіксації ортопедичних конструкцій.	4
	Всього	20

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до теми № 2. Робоче місце лікаря стоматолога-ортопеда та зубного техника, обладнання та інструментарій.	2

2.	Підготовка до теми № 3. Професійні обов'язки медичної сестри ортопедичного відділення. Дезінфекція і стерилізація.	2
3.	Підготовка до теми № 4. Техніка приготування та зберігання відбиткових матеріалів в ортопедичному відділенні.	2
4.	Підготовка до теми № 5. Техніка приготування та зберігання матеріалів для фіксації ортопедичних конструкцій.	2
5.	Підготовка до КПП	2
	Всього	10

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання:

Дисципліна викладається у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, тренувальні вправи з диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань.

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне вирішення клінічних завдань.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Форма підсумкового контролю: КПП.

Оцінювання поточної виробничої діяльності на практичному занятті : усне опитування, оцінювання уміння формулювати і відстоювати свою позицію, оцінювання активності на занятті, оцінювання виконання практичних навичок.

Критерії оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
Добре «4»	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками,

	висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок.
Задовільно «3»	Здобувач загалом опанував теоретичні знання виробничої теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок
Незадовільно «2»	Здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

До підсумкового контролю у формі комплексного практичного іспиту (КПІ) допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з виробничої практики, не мають академічної заборгованості, їх середній бал за поточну діяльність з виробничої практики становить не менше 3,00.

Під час КПІ оцінюється виконання практичних навичок згідно з переліком, наведеним у робочій програмі з виробничої практики. В КПІ входять практичні навички з профілів практичної підготовки.

Оцінювання здобувача проводиться за чек-листом. Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Питома вага (кількість балів) кожного пункту може бути різною - залежно від кількості пунктів та складності виконання конкретного пункту. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним. При формуванні пунктів чек-листу повинні бути виключені двоякість розуміння. Максимальна оцінка за виконання завдання на одній станції становить 100 балів.

КПІ вважається складеним, якщо здобувач набрав не менше 60% від максимальної кількості балів на кожній станції. Таким чином, здобувач в результаті проходження всіх станцій отримує 3 або 4 оцінки, залежно від виду практики. Остаточний результат, який заноситься в екзаменаційну відомість є середньо-арифметичною оцінкою за відповідну практику з усіх профілів за традиційною (4-бальною) та 200-бальною шкалами.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

-
- **Багатобальна шкала (200-бальна шкала)** характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою

«Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40.

За **рейтинговою шкалою ECTS** оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ЄКТС встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «А» за шкалою ЄКТС не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «Е». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робоча програма виробничої практики
- Методичні рекомендації до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Підготовка стоматологічної установки, робочого місця, обладнання лікаря стоматолога-ортопеда на стоматологічному прийомі.
2. Підбір стандартних відбиткових ложок на верхню та нижню щелепи.
3. Замішування альгінатних відбиткових матеріалів та розашування в відбитковій ложці.
4. Замішування силіконових відбиткових матеріалів та розашування в відбитковій ложці.
5. Отримання анатомічного відбитку з верхньої щелепи.
6. Отримання анатомічного відбитку з нижньої щелепи.
7. Правила дезінфекції та зберігання відбитків.
8. Отримання гіпсових моделей щелеп з відбитків, отриманих різними відбитковими матеріалами.
9. Правила замішування цементів для фіксації незнімних конструкцій.
10. Підготовка незнімних конструкцій перед фіксацією.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Матеріалознавство в стоматології: навчальний посібник / [Король Д.М., Король М.Д., Оджубейська О.Д. та ін.]; за заг. ред. Короля Д.М. – Вінниця: Нова книга, 2019. – 400с.
2. Пропедевтика ортопедичної стоматології : підручник / П. С. Фліс, Г. П. Леоненко, І. А. Шинчуковський та ін. ; за ред. П.С. Фліса. — 2-ге вид. — Київ : Медицина, 2020. — 328 с
3. Ортопедична стоматологія: підручник / М.М.Рожко, В.П.Неспрядько, І.В.Палійчук та ін.. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 720 с.
4. М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін. Зубопротезна техніка : підручник - Київ, «Книга-плюс», 2016. – 604 с.

Додаткова література:

1. Пропедевтика ортопедичної стоматології: підручник [Король Д.М., Король М.Д., Нідзельський М.Я. та ін.]; за заг. ред. Короля Д.М. - Вінниця: Нова Книга, 2019. – 328 с.
2. Стоматологія: у 2 книгах. — Книга 1: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Куроєдова .. –К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 992 с.
3. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса. Одеський мед. університет, 2009р., 318с.
4. Фліс П.С., Банник Т.М. Техніка виготовлення знімних протезів.-К.: Медицина. – 2008. – 254.

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Електронна бібліотека ОНМедУ <https://library.odmu.edu.ua/catalog/>